

1570233

Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

Кравченко С. С.

Прагматизм у філософії права
Сполучених Штатів Америки

Монографія

Київ - 2014

У монографії досліджено поняття правового прагматизму, дано його основну характеристику, проаналізовані наукові праці у цій сфері. Здійснено порівняльний аналіз різних поглядів на формування визначення правовий прагматизм. У монографії обґрунтовується необхідність врахування досвіду США у сфері правового прагматизму під час здійснення правових реформ в Україні.

Автор розглядає праці визначних теоретиків правового прагматизму, зокрема Олівера Холмса, що надає змогу глибоко пізнати принципи ідей правового прагматизму. Зроблено висновки стосовно проблем інтерпретації правових текстів. Аргументовано, що кожна особа надає своє специфічне тлумачення поняттям «цінність закону» і «значення». Доведено, що під час здійснення законотворчої діяльності в обов'язковому порядку необхідно досліджувати існуючу практику застосування вже діючих законів, а також робити аналіз можливих наслідків від прийняття нового закону. Важливе місце при цьому має належати дотриманню рівних прав особи, незалежно від будь-яких умов чи ознак.

Для викладачів і студентів юридичних вищих навчальних закладів і факультетів, а також для тих, хто займається науково-дослідною та правозастосовною діяльністю.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ КОНТЕКСТ ФОРМУВАННЯ ПЕРЕДУМОВ ГЕНЕЗИСУ ФІЛОСОФІЇ ПРАГМАТИЗМУ В США	8
1.1. Ідеологія пуританізму та трансценденталізму як чинник складання праксеологічної парадигми американського суспільства в XVII – першій половині XIX ст.	8
1.2. Діяльність Метафізичного клубу – проективна модель подальшого розвитку тенденцій філософського прагматизму в США.....	42
1.3. О.В. Холмс як зasadничо-інтегральна постать процесу формування американської філософії права та функціонування правового прагматизму як стрижневого елементу розвитку правової системи США.....	62
РОЗДІЛ 2. ІСТОРИЧНА ДИНАМІКА ДИСКУРСИВНОЇ ЕВОЛЮЦІЇ ПРАВОВОГО ПРАГМАТИЗМУ	87
2.1. Класична (правовий формалізм) і прагматична (правовий реалізм) парадигми: джерело методологічної полеміки и розвитку філософії права та юридичної практики США.....	87
2.2. Проблеми імплементації філософсько-правових ідей прагматизму в практиці правового реалізму	109
2.3. Критичні правові дослідження 60–80-х рр.: проблема співвідношення антиформалізму, прагматизму і практицизму у філософсько-правовому вимірі	135
2.4. Суб'єктно-об'єктна диверсифікація критично-правового дискурсу на межі ХХ–ХХІ ст.	160
2.5. Перспективізм правового прагматизму у загальній ретроспекції: теоретичні колізії та діалектика правозастосування.....	192
РОЗДІЛ 3. ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ КАТЕГОРІАЛЬНИЙ АПАРАТ ПРАВОВОГО ПРАГМАТИЗМУ: МЕХАНІЗМ КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ РЕНОВАЦІЇ	229
3.1. Поняття «значення» в прагматизмі і проблема дискурсивності в юридично-правовій практиці	229
3.2. Правовий прагматизм і діалектика взаємодії епістемологічної та аксіологічної складових у правовій діяльності	252
3.3. «Закон» як центральна категорія правового прагматизму	273
3.4. Проблема співвідношення категорій «закон» і «мораль» у філософії правового прагматизму.	290
РОЗДІЛ 4. ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРАВОВОГО ПРАГМАТИЗМУ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРАВОТЛУМАЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	317
4.1. Основні підходи до інтерпретації правових текстів і принцип динамічної інтерпретації в сучасному прагматистсько-правовому дискурсі	317
4.2. Правові і позаправові чинники текстуальної і контекстуальної інтерпретації: прикладний аспект.....	342
4.3. Семіотико-лінгвістичний аспект інтерпретації правових текстів у концепціях правового прагматизму	368
4.4. Конституційні проблеми США в контексті правової інтерпретації: оригіналізм проти прагматизму	389
ВИСНОВКИ	423
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	464